बृहन्मुंबई महानगरपालिका

उप आयुक्त (अ.नि.) यांचे कार्यालय, वर्धमान हाईटस् जवळ, ए.जी.पवार मार्ग, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर रस्ता, काळाचौकी,भायखळा, मुंबई – 400 027.
email id–dmc.re@mcgm.gov.in Fax.No.23740230, Tel.No.23740221

क्र.उप आयुक्त/अ.नि./1154 दिनांक 08.08.2015

सादर,

महानगरपालिका आयुक्त यांचे आदेश क्र.उपआयुक्त/टीव्हीसी/फेनि/2 दि.01.01.2014 अन्वये महानगरपालिकेच्या सर्व २४ विभागामध्ये संबंधित सहा.आयुक्त यांच्या अध्यक्षतेखाली प्रभाग फेरीवाला समिती गठित करण्यात आली होती. सदर समितीला त्यांच्या क्षेत्रामध्ये फेरीवाला क्षेत्र, ना-फेरीवाला क्षेत्र, प्रतिबंधित फेरीवाला क्षेत्र निर्माण करण्याचे निर्देश देण्यात आले होते. सदरचे कामकाज काटेकोरपणे होण्याकरिता संबंधित सर्व सहा.आयुक्त व अनुज्ञापन विभागाचे वरिष्ठ निरीक्षक यांच्या वेळोवेळी बैठका व कार्यशाळा आयोजित करून त्यांनी सदरच्या कामकाजाकरिता आवश्यक असलेला अभिलेख, जसे मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे निर्देश, राष्ट्रीय फेरीवाला धोरणाविषयक तरतूद, महापालिकेकडील शहर फेरीवाला समितीकडून मंजूरी मार्गदर्शक तक्ते व शासनाकडून गठित संबंधित समितीचे शिफारशीही या उपलब्ध करून देण्यात आल्या होत्या. तदनंतर सदर कामकाजाचा आढावा घेण्याकरिता सदर समितीच्या सदस्यांची परिमंडळनिहाय बैठका देखिल घेण्यात आल्या होत्या. याबाबत आवश्यक त्या सूचना त्यांना देण्यात आल्या होत्या.

सदर समितीच्या प्राप्त शिफारशीवर मुख्य अभियंता (वाहतूक व रस्ते) यांचे अभिप्राय घेण्यात आले होते. त्यांचेकडील अभिप्राय प्राप्त झाल्यानंतर सदरचा प्रस्ताव परिमंडळीय उप आयुक्त यांच्याकडे फेरपडताळणीकरिता पाठविण्यात आला होता. सदरचे प्रस्ताव सहा.आयुक्त यांचे कार्यालय व परिमंडळ उप आयुक्त यांचे कार्यालयातील सुचना फलकावर प्रदर्शीत करून, तसेच प्रस्तुत प्रकरणामध्ये लोकप्रतिनिधी, नागरिक, रहिवासी संघटना इत्यांदीकडून सुचना / हरकती मागवून त्यांची छाननी करून परिमंडळीय उप आयुक्त यांचे अभिप्रायासह जुलै अखेरपर्यंत प्रस्ताव सादर करण्याचे निर्देश देण्यात आले होते.

उपरनमूद केल्याप्रमाणे २४ विभागातील समितीने पाठविलेल्या प्रस्तावामध्ये एकसुत्रता येण्याच्या दृष्टीने परिमंडळीय उप आयुक्त यांना खालीलप्रमाणे निर्देश देणे आवश्यक आहे.

१) सर्व संबंधित परिमंडळीय उप आयुक्त यांनी त्यांच्या क्षेत्रातील फेरीवाला क्षेत्र, ना-फेरीवाला क्षेत्र व प्रतिबंधित फेरीवाला क्षेत्राची फेरपडताळणी करताना खालील बार्बीचे पालन करावे.

अ) ना – फेरीवाला क्षेत्र

i) महानगरपालिका मार्केट, रुग्णालय, रेल्वे स्थानक, बस स्थानक यांच्या पासून १५० मी. पर्यंत.

ii) शैक्षणिक संस्था व धार्मिक स्थळांपासून १०० मी. मात्र धार्मिक स्थळाच्या परिसरात पुजा, अर्चा, साधना करण्याकरिता आवश्यक ते साहित्य विकण्याकरिता पुरेशी जागा आरक्षित करावी.

iii) उच्च न्यायालय, न्यायालय, भारत सरकार, महाराष्ट्र शासन यांच्या महत्वाची कार्यालये, व इतर महत्वाच्या संस्था समोरील पदपथ.

iv) चौकाच्या मध्यबिंदूपासून ५० मी. क्षेत्र.

v) रस्त्याच्या वळणावर, रस्त्याच्या मध्यबिंदूपासून दोन्ही बाजूस ५० मी.

vi) वाणिज्य आस्थापना, निवासी संकुल, निवासी इमारतींचे प्रवेशद्वार.

vii) कमी वाहन क्षमता असलेले रस्ते (ना फेरीवाला क्षेत्रामधील).

viii) १० फुटापेक्षा कमी रूंदी असलेले पदपथ.

सदर प्रत अर्जदारास माहितीचा अधिकार अंतर्गत अनुज्ञापन मुख्य कार्यालयाद्वारे देण्यात येत आहे (प्रक्र ९१८)

[signature]
प्राधि
मा.नि. अधि.

ब) प्रतिबंधित फेरीवाला क्षेत्र

i) शैक्षणिक संस्था, शासकीय कार्यालये व इतर खाजगी कार्यालयासमोरील पदपथावर सकाळी ९.०८ वाजण्यापूर्वी व सांयकाळी ६.०० वा. नंतर

ii) रहदारीच्या विरूध्द बाजुचे रस्ते, रेल्वे स्थानक व बस स्थानकाकडे जाणारे रस्ते

क) फेरीवाला क्षेत्र

i) पदपथांच्या / रस्त्याच्या एका बाजूला.

ii) १० फुटापेक्षा जास्त रूंदीचे पदपथ.

iii) रस्त्याचे शेवटचे टोक

iv) नाल्याशेजारील मोकळया जागा.

v) अश्या इतर जागा ज्यामुळे पादचारी व वाहतूकीस अडथळा येणार नाही.

vi) महानगरपालिकेकडून प्रस्तावित करण्यात आलेल्या मार्केटची आरक्षणे.

vii) रहिवाशी संकुलाच्या हद्दीमधील मोकळया जागा, तथापि, असे करताना सक्षम प्राधिकरणाची मान्य असणे आवश्यक आहे.

viii) फेरीवाला क्षेत्र निर्धारित करताना महापालिका बेस्ट प्रशासनाकडील लगतच्या २ पोलमधिल जागेः विचार करावा.

ix) १ X १ मी. या क्षेत्रामध्ये १ पिच तयार करावे.

x) सलग १० पिचेस नंतर १ मी. मोकळी जागा नागरिकांच्या रहदारीकरिता मोकळी ठेवावी.

xi) वॉल कंपाऊंड लगतच्या पिचेस असल्यास त्यामध्ये अंतर सोडण्याची आवश्यकता नाही.

xii) फेरीवाला क्षेत्र प्रस्तावित करताना ज्या पदपथावर कमी वाणिज्य आस्थापना, रहिवासी संकुल असलेली अशी निवडावीत.

२) प्राप्त प्रस्तावामध्ये विभागातील सर्व रस्त्यांच्या, लेन-बाय-लेन याचा समावेश करण्यात आल्याचर्च खात्री करावी.

३) ज्या रस्त्याचा लेन/बाय लेन यांचा समावेश प्रस्तावात नसेल त्या रस्त्यावर नव्याने फेरीवाला क्षेत्र, ना-फेरीवाला क्षेत्र, प्रतिबंधित फेरीवाला क्षेत्राची आखणी करावी.

४) प्राप्त प्रस्तावातील फेरीवाला क्षेत्र, ना-फेरीवाला क्षेत्र, प्रतिबंधित फेरीवाला क्षेत्राची यादी उप आयुक्त (परिमंडळ) यांचे कार्यालय व संबंधित विभाग कार्यालयाच्या सूचना फलकावर प्रसिध्द करून संबंधितांच्या सूचना व हरकती दि.२८.९.२०२१ पासून दि.५.१०.२०२१ पर्यंत मागविण्यात याव्यात.

५) संबंधित परिमंडळीय उप आयुक्त यांना लोकप्रतिनिधी, नागरिक, मार्केट फेडरेशन, एन.जी.ओ., सी.बी.ओ., व इतरांच्या प्राप्त हरकतींचा विचार करून आपले अभिप्रायासह प्रस्ताव खालील तक्त्यामध्ये सादर करावा.

अ.क्र	रस्त्याचे नाव	फेरीवाला क्षेत्राचा तपशील	फेरीवाला क्षेत्राचा प्रकार (फेरीवाला / ना फेरीवाला / प्रतिबंधित फेरीवाला)	आक्षेप / हरकत केलेल्या संस्थेचे नाव	आक्षेप / हरकतींचा तपशील	परिमंडळ उप आयुक्त यांचे अभिप्राय
१	२	३	४	५	६	७

(3)

W/6

६) उपरनमूद केलेल्या बाबींचा समावेश करून परिमंडळीय उप आयुक्त यांनी त्यांचे अभिप्रायासह आराखडा दि...३८...ऑक्टोबर २०१५ पूर्वी उप आयुक्त (अतिक्रमण निर्मूलन) यांच्याकडे सादर करावा.

परिमंडळीय उप आयुक्त यांना वरीलप्रमाणे निर्देश देण्याकरिता परिपत्रकाचा मसुदा मा.उप आयुक्त (अ.नि.) / मा.अति.आयुक्त (शहर) /मा. मनपा आयुक्त यांच्या मान्यतेकरिता पृ.क्र.प- १५७ वर सविनय सादर.

अनुज्ञापन अधीक्षक

मा.उप आयुक्त (अतिक्रमण निर्मूलन)
महोदय,

8.9.2015
DMC (R.E.)

मा.अति.आयुक्त (शहर)
महोदया,

Pallavi
10/9/15
A.M.C. (C)

मा.महापालिका आयुक्त
महोदय,

Are these norms different from those specified in hawkers vending Act.

19/9/15
Municipal Commissioner

A.M.C.(C)

DMC(RE)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
अतिरिक्त आयुक्त (शहर) यांचे कार्यालय
09 SEP 2015
8669
8668
मा. अति. आ. (शहर)

11.9.15

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
आयुक्तांचे कार्यालय
11 2015
समय ११, १२, १३, १४, १५, १६, १७, १८
क्रमांक MGC/F/7623

D:\ANIKET\CIRCULAR-11-8-15.cdr

21/9/15
A.M.C. (C)

1. प्रस्तुत प्रकरणातील निकष हे राज्य शासनाकडून गठीत कार्यतीच्या (scheme व rule करिता) शिफारशी, प्रकरणात वेळोवेळी मा. सर्वोच्च न्यायालयाचे निर्देश विचारात घेऊन प्रस्तावित करण्यात आले आहेत.

19.9.15

2. पदपथ अधिनियमाच्या परिशिष्ट-१ अन्वये दिलेले parameters देखील विचारात घेण्यात आले आहेत.

Off of the AMC (City)
No. AMC/C/8669
Date..... 21.9.15.....

21.9.15 3. प्रस्तुत प्रकरणातील निर्देश परिमंडळ

(४)

[redacted]

24 SEP 2015

समय ११. १२. १३. १४. १५. १६. १७. १८

उप आयुक्त/क्र. नि./1268

उपायुक्त यांना दिल्यास, प्रकरणातील कार्यवाही करिता येईल. शासनाकडून scheme मान्य होऊन येई पर्यंत का[र्यवाही] कार्यवाही करीत राहात येऊ शकेल, ~~के~~ scheme ~~मान्य~~ शासनाकडून ~~मंजुर~~ प्राप्त होई पर्यंत यांच्यास नाहक वेळ व समय प्रकरणातील प्रस्तावित ~~परिपत्रकाला मान्य निदेशीला~~ परिपत्रकाला मंजुरी मिळणेस विनंती व

[signature]
3.10.2[015]

मा. अति. आयुक्त (श)

क्र. अति. आ./शहर/9153
7.10.15

Resp. Sir, मा. आयुक्त श्री

Kindly refer to note above.
As per your honour's query the issue is clarified that these norms are on basis of SC directives.
Submitted for directions

Pallavi
7/10/15
A.M.C. (C)

H'ble MC

Ajoy Mehta
9/10/15
Municipal Commissioner

AMC(C)

DMC (RE)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
आयुक्तांचे कार्यालय
8 OCT 2015
समय ११. १२. १३. १४. १५. १६. १७. १८
MGC/F/7623

9/10/15

A.M.C. (C) 9/10/15

(5)

N/1

बृहन्मुंबई महानगर पालिका
अतिरिक्त आयुक्त(शहर)
यांचे कार्यालय
12 OCT 2015
क्र. अति. आ.(शहर)/ 9153

Sub: Regarding planning of Hawkers / non-hawker zones & restricted zones. footpath in wards

12/10/15

म. न. पा. उप. आयुक्त
(अतिक्रमण निर्मूलन यांचे कार्यालय)
16 OCT 2015
कक्ष ११,१२,१३,१४,१५,१६,१७,१८
क्र. आयुक्त/अ.नि./ HR / 1363

Issue circular with suitable changes in the dates of suggestions / objections (para 4 & 6 as corrected).

DMC (R.E.)

DMC/RE/HR/1363
Date:- 19/10/15

अनुज्ञापन मुख्य कार्यालय
बृहन्मुंबई महानगरपालिका
दिनांक 19 OCT 2015
अनुक्रमांक: 022595

सह अनुज्ञापन अधीक्षक
उप अनुज्ञापन अधीक्षक
सहायक अनुज्ञापन अधीक्षक
प्रशासकीय अधिकारी
मुख्य लिपिक : ...../अतिनिर्मू./लेखा
आस्था-१ / आस्था-२

कृपया योग्य ती पुढील कार्यवाही करावी./ प्रस्ताव सादर करावा./ चर्चा करावी./पत्रोत्तर द्यावे./ अहवाल सादर करावा.

अनुज्ञापन अधीक्षक

ON
File received on 21/10/2015
at. 3.40 pm

21/10/15

(6)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

उप आयुक्त (अ.नि.) यांचे कार्यालय, वर्धमान हाईटस् जवळ, ए.जी.पवार मार्ग, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर रस्ता, काळाचौकी,भायखळा, मुंबई – 400 027.
email id-dmc.re@mcgm.gov.in
Fax No.23740230, Tel.No.23740221

क्र.उप आयुक्त/अ.नि./ दिनांक .09.2015

परिपत्रक

महानगरपालिका आयुक्त यांचे आदेश क्र.उपआयुक्त/टीव्हीसी/फेनि/2 दि.01.01.2014 अन्वये महानगरपालिकेच्या सर्व २४ विभागामध्ये संबंधित सहा.आयुक्त यांच्या अध्यक्षतेखाली प्रभाग फेरीवाला समिती गठित करण्यात आली होती. सदर समितीला त्यांच्या क्षेत्रामध्ये फेरीवाला क्षेत्र, ना-फेरीवाला क्षेत्र, प्रतिबंधित फेरीवाला क्षेत्र निर्माण करण्याचे निर्देश देण्यात आले होते. सदरचे कामकाज काटेकोरपणे होण्याकरिता संबंधित सर्व सहा.आयुक्त व अनुज्ञापन विभागाचे वरिष्ठ निरीक्षक यांच्या वेळोवेळी बैठका व कार्यशाळा आयोजित करून त्यांनी सदरच्या कामकाजाकरिता आवश्यक असलेला अभिलेख, जसे मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे निर्देश, राष्ट्रीय फेरीवाला धोरणाविषयक तरतूद, महापालिकेकडील शहर फेरीवाला समितीकडून मंजूरी मार्गदर्शक तक्ते व शासनाकडून गठित संबंधित समितीचे शिफारशीही या उपलब्ध करून देण्यात आल्या होत्या. तदनंतर सदर कामकाजाचा आढावा घेण्याकरिता सदर समितीच्या सदस्यांची परिमंडळनिहाय बैठका देखिल घेण्यात आल्या होत्या. याबाबत आवश्यक त्या सूचना त्यांना देण्यात आल्या होत्या.

सदर समितीच्या प्राप्त शिफारशीवर मुख्य अभियंता (वाहतूक व रस्ते) यांचे अभिप्राय घेण्यात आले होते. त्यांचेकडील अभिप्राय प्राप्त झाल्यानंतर सदरचा प्रस्ताव परिमंडळीय उप आयुक्त यांच्याकडे फेरपडताळणीकरिता पाठविण्यात आला होता. सदरचे प्रस्ताव सहा.आयुक्त यांचे कार्यालय व परिमंडळ उप आयुक्त यांचे कार्यालयातील सुचना फलकावर प्रदर्शीत करून, तसेच प्रस्तुत प्रकरणामध्ये लोकप्रतिनिधी, नागरिक, रहिवासी संघटना इत्यादीकडून सुचना / हरकती मागवून त्यांची छाननी करून परिमंडळीय उप आयुक्त यांचे अभिप्रायासह जुलै अखेरपर्यंत प्रस्ताव सादर करण्याचे निर्देश देण्यात आले होते.

उपरनमूद केल्याप्रमाणे २४ विभागातील समितीने पाठविलेल्या प्रस्तावामध्ये एकसुत्रता येण्याच्या दृष्टीने परिमंडळीय उप आयुक्त यांना खालीलप्रमाणे निर्देश देण्यात येत आहेत.

१) सर्व संबंधित परिमंडळीय उप आयुक्त यांनी त्यांच्या क्षेत्रातील फेरीवाला क्षेत्र, ना-फेरीवाला क्षेत्र व प्रतिबंधित फेरीवाला क्षेत्राची फेरपडताळणी करताना खालील बाबींचे पालन करावे.

अ) ना - फेरीवाला क्षेत्र

i) महानगरपालिका मार्केट, रुग्णालय, रेल्वे स्थानक, बस स्थानक यांच्या पासून १५० मी. पर्यंत.
ii) शैक्षणिक संस्था व धार्मिक स्थळांपासून १०० मी. मात्र धार्मिक स्थळाच्या परिसरात पुजा, अर्चा, साधना करण्याकरिता आवश्यक ते साहित्य विकण्याकरिता पुरेशी जागा आरक्षित करावी.
iii) उच्च न्यायालय, न्यायालय, भारत सरकार, महाराष्ट्र शासन यांच्या महत्वाची कार्यालये, व इतर महत्वाच्या संस्था समोरील पदपथ.
iv) चौकाच्या मध्यबिंदूपासून ५० मी. क्षेत्र.
v) रस्त्याच्या वळणावर, रस्त्याच्या मध्यबिंदूपासून दोन्ही बाजूस ५० मी.
vi) वाणिज्य आस्थापना, निवासी संकुल, निवासी इमारतींचे प्रवेशद्वार.
vii) कमी वाहन क्षमता असलेले रस्ते (ना फेरीवाला क्षेत्रामधील).
viii) १० फुटापेक्षा कमी रुंदी असलेले पदपथ.

ब) प्रतिबंधित फेरीवाला क्षेत्र

i) शैक्षणिक संस्था, शासकीय कार्यालये व इतर खाजगी कार्यालयासमोरील पदपथावर सकाळी ९.०० वाजण्यापूर्वी व सायंकाळी ६.०० वा. नंतर.
ii) रहदारीच्या विरूध्द बाजुचे रस्ते, रेल्वे स्थानक व बस स्थानकाकडे जाणारे रस्ते.

(८)

क) फेरीवाला क्षेत्र

i) पदपथाच्या / रस्त्याच्या एका बाजूला.

ii) १० फुटापेक्षा जास्त रूंदीचे पदपथ.

iii) रस्त्याचे शेवटचे टोक.

iv) नाल्याशेजारील मोकळया जागा.

v) अश्या इतर जागा ज्यामुळे पादचारी व वाहतूकीस अडथळा येणार नाही.

vi) महानगरपालिकेकडून प्रस्तावित करण्यात आलेल्या मार्केटची आरक्षणे.

vii) रहिवाशी संकुलाच्या हद्दीमधील मोकळया जागा, तथापि, असे करताना सक्षम प्राधिकरणाची मान्यता असणे आवश्यक आहे.

viii) फेरीवाला क्षेत्र निर्धारित करताना महापालिका बेस्ट प्रशासनाकडील लगतच्या २ पोलमधिल जागेचा विचार करावा.

ix) १ X १ मी. या क्षेत्रामध्ये १ पिच तयार करावे.

x) सलग १० पिचेस नंतर १ मी. मोकळी जागा नागरिकांच्या रहदारीकरिता मोकळी ठेवावी.

xi) वॉल कंपाऊंड लगतच्या पिचेस असल्यास त्यामध्ये अंतर सोडण्याची आवश्यकता नाही.

xii) फेरीवाला क्षेत्र प्रस्तावित करताना ज्या पदपथावर कमी वाणिज्य आस्थापना, रहिवासी संकुल असलेली अशी निवडावीत.

२) प्राप्त प्रस्तावामध्ये विभागातील सर्व रस्त्यांच्या, लेन-बाय-लेन याचा समावेश करण्यात आल्याचची खात्री करावी.

३) ज्या रस्त्याचा लेन/बाय लेन यांचा समावेश प्रस्तावात नसेल त्या रस्त्यावर नव्याने फेरीवाला क्षेत्र, ना-फेरीवाला क्षेत्र, प्रतिबंधित फेरीवाला क्षेत्राची आखणी करावी.

४) प्राप्त प्रस्तावातील फेरीवाला क्षेत्र, ना-फेरीवाला क्षेत्र, प्रतिबंधित फेरीवाला क्षेत्राची यादी उप आयुक्त (परिमंडळ) यांचे कार्यालय व संबंधित विभाग कार्यालयाच्या सूचना फलकावर प्रसिध्द करून संबंधितांच्या सूचना व हरकती दि.२६.९.२०१५पासून दि. ५.१०.२०१५पर्यंत मागविण्यात याव्यात.
26.10.2015 2.11.2015

५) संबंधित परिमंडळीय उप आयुक्त यांनी लोकप्रतिनिधी, नागरिक, मार्केट फेडरेशन, एन.जी.ओ., सी.बी.ओ., व इतरांच्या प्राप्त हरकतींचा विचार करून आपले अभिप्रायासह प्रस्ताव खालील तक्त्यामध्ये सादर करावा.

अ.क्र	रस्त्याचे नाव	फेरीवाला क्षेत्राचा तपशील	फेरीवाला क्षेत्राचा प्रकार (फेरीवाला / ना फेरीवाला / प्रतिबंधित फेरीवाला)	आक्षेप / हरकत केलेल्या संस्थेचे नाव	आक्षेप / हरकतींचा तपशील	परिमंडळ उप आयुक्त यांचे अभिप्राय
१	२	३	४	५	६	७

६) उपरनमूद केलेल्या बाबींचा समावेश करून परिमंडळीय उप आयुक्त यांनी त्यांचे अभिप्रायासह आराखडा दि.१८ ऑक्टोबर २०१५ पूर्वी उप आयुक्त (अतिक्रमण निर्मूलन) यांच्याकडे सादर करावा.
23.11.2015

अनुज्ञापन अधीक्षक — उप आयुक्त (अतिक्रमण निर्मूलन) — अति.आयुक्त (शहर) — महापालिका आयुक्त

TVC - Zone 1

16.8.2018

Submit 23rd

NPA - Hr. Gupta & Jeysun Nadar
AGNI - Jennifer Shelly
NSRCF - Mukul Mehra
NAGAR - Nayna Kathpalia
Fed. of Traders - Viren Shah
Hawkers & Official

- gave us list of members of TVC
- a print out of Aug. 3, 2016 notification
- a PPT printout
- Intro by nodal officer Nivate (Mem Secy of TVC)
- DMC Kale. present
- Introductions
- Q. 1
- Q. 2
- Q. 3 - No hawking zone. 100 bed. hosp. not ok.